

MAGYAR KURIR

Indúlt Bétsből, Pénteken Augustus 30-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

A' Straszburgi Prefektus Gróf *Bouthillier* ilyen meghívó irást botsátott az alatta lévő (Alsatziai) Polgármesterekhez: — “

„ Polgármester N. N. Úr! Tudtomra esett, hogy azok az elbotsátott katonaszemélyek, a' kik meghivattattak, hogy részszerént a' departament' Legiójához részszerént a' Straszburgban organizáltatódó egyéb Regementekhez ismét álljanak elő, magokat ezen meghívattatáshoz szabni nem akarják, 's elő sem állanak külömben, hanemba fegyveres strázsák által erőszakosan kísértetnek. Ennek az akaratostkodásnak, mint mondják, részszerént azokban a' gyáva hírekben, mellyeket némelly külső újságlevelek közönségessé tettek, részszerént pedig azokban a' mi faluinkon a' közönséges tsendességnek titkos és alaton ellenségei által elszélesztetett szóbeszédben van a' fundamentoma, melly által az erőssítetik, hogy Európában nyúghatatlanságok fognak kiütni, és hogy Frantzia ország tsak azért gyűjt seregeket, hogy azokat egyidegen Hatalmasságnak szolgálatjára adja által. Semmi eszközöket el ne mellőzzön a' Polgármester Úr, a' mellyek arra szolgálhatnak, hogy a' kormányozása alá tartozó embereknek elméjükből ezen ártalmas és képtelen vélekedések kiirtassanak; terjesszzenékiek jól szemeik' eleibe, és értesse-meg jól véllék, hogy az armáda' organizáltatásának semmi hadakozástól való félelem nem

lehet a' fundamentoma, a' melynek gyaníthatatlanságát minden politikai tekintetek elég nyilvánosságosan kimutatják: hanem, hogy az egész dolgot tsak annak kell tulajdonítani, hogy Frantzia országnak egy oly katonai erőre van szüksége, a' melly majd valaha, annak idejében, azoknak a' Szövetséges seregeknek helyeiket elfoglalja, mellyeknek az ország' határszélein való jelenléteket a' szerentsétlen környúlállások egy ideig szükségessé tettek; és hogy az az okos lassúság is, mellyel az armádának organizáltatása folytattatik, elegendőképpen bizonyítja, hogy melly kevés fundamentoma legyen ezen híreknek és szóbeszédeknek. Legkülönösebben pedig azokra az emberekre kell a' Polgármester Úrnak a' maga egész figyelmetességét fordítani, a' kik ezen költeményeket tsinálják, 's elhírlelik. Minden kiteihető figyelmetességét ezeknek kitanulására fordítsa az Úr. Ne tartson az Úr az igen nagy keménységtől. Én előrevalóképpen helybehagyok minden eszközöket, mellyeket az Úr ezen czélnak elérésére elő vehet; eljött már egyszer az ideje, hogy ezeknek a' gyáva és veszedelmes híreknek árja' eleibe, a' mellyek által némelly alávaló emberek újabb nyúghatatlanságokat gerjeszteni iparkodnak, 's az Országlószeknek czélzásait és méltóságát büntetetlenül kitsufolhatni gondolják, gát tétessék. Tegye a' Prefektus Úr ezt az irást olyan közönségessé, a' mint tsak lehet, 's a' templomokban az isteni tiszte-

letnek elvégződése után, egymástán két vasárnapokon olvastassa-fel a' nép előtt.

A' Frantzia armádának nagyobb-nagyobb számra lejendő szaporittatásáról ezeket jegyzik-meg némely közönséges levelek: — „Azoknak a' katonáknak számát, tiszteket és közembereket egygyüvé számlálván, a' kik most fél zsoldon nyugodalomban élnek, 300,000 re lehet tenni, kik közül valami 100,000-ren tsak határozatlan ideig való szabadsággal bocsátattak-el. Hogy ennek a' nagy sokaságnak, a' melly tsak fél zsoldon is nagy terhire van a' Státusnak, valami hasznát lehessen venni, azt a' határozást tette a' Frantzia Országlószék, hogy 200,000 emberre szaporítsa a' maga reguláris és fennálló armádáját, még pedig úgy, hogy az embereket részszerént a' fél zsoldon lévő katonaság közzül, részszerént új rekrutákból szedefse össze. A' hadi miniser, kinek elég alkalmatossága volt a' *Bonaparte*' idejében szolgált nevezetesebb Generálisoknak megismerésére 's indulatjoknak kitanulására, bizonyos számukat kivállogatott közülök 's őket a' Királynak a' szolgálatra való felvétel végett beajánlotta. Ennek az összeelegyítésnek azt a' jó következésre-méni az Országlószék, hogy ennek igen hasznos befolyása leszen a' fegyveres seregeknek erkölcsi állapotjához, 's őket a' Monárkhiának valóságos fenntartó oszlopaivá fogja tenni.

Augustus' 16-dikán, az egy Moni-tört kivéven, még újságlevelek sem adtak-ki Párisban, oly nagy ájtatossággal és fényességgel inneplették az azt megelőzőt napon *Mária*' menybemenetelét, ugya azon napon tartattatván igen fényes pompával az a' *Processió* is, a' melyről *XIII-dik Lajos Király*, egy időben, szent fogadás által ígéretet tett volt, 's a' melynek eredetéről ezeket jegyezték-fel a' történeteknek írói: —

„A' 17-dik századnak első felében tör-

tént, hogy *XIII-dik Lajos* a' maga seregei által nyert győzedelmet meghálálni akarván *Saint-Germain en-Laye* városában az 1638-dik esztendő' Februariusának 10-dik napján egy Nyilatkoztatást adott-ki, melly által magát, a' Királynét, 's születtetetű gyermekeit, koronáját, országlópáltzáját, és alattvalóit, egy szóval, a' maga egész országát, a' Szent Szűznek különös oltalmazása alá adta, megigérvén egyszersmind, hogy a' Párisi Püspöki templomnak nagy oltárát is felépítteti. Az Országnak minden Érsekeihez és Püspökeihez rendelést küldött 's reájok bizta, hogy ezt a' Nyilatkoztatást mindenütt hirdessék-ki. Arról is rendelést tett, hogy ugyan ez a' Nyilatkoztatás, örökrőlörökre, valamint a' Püspöki fő templomokban, úgy minden egyéb templomokban is, a' prédikálló székekből, *Mária*' menybemenetelének napján minden esztendőnként, olvastassék-fel. Megparautsolta a' nevezett Király továbbá, hogy ugyan azon napnak *Vesperája* után, közönséges pompával való *processiók* tartassanak, a' mellyeken minden jobb és kisebb rendű tiszti karok megjelenjenek. A' *XIII-dik Lajos*' Nyilatkoztatását ezen szent fogadás eránt az utánna következett *XIV-dik* és *XV-dik Lajos Királyok* is megerősítették, 's így is tartott ez Frantzia országban egész a' *Revolúzióig*.

Orleansban is visszaállított az odaváló Polgármester Gróf *Rocheplate*, leánya' férjhezadása' alkalmatosságával, egy, az ó-időktől fogva egész a' *Revolúzióig* fennállott szent-szokást. Azzal a' másokfelétt való elsőséggel birtak tudniillik ott eleitől fogva a' Polgármesterek, hogy gyermekeiket azon a' piatzon házassítsák-el, mellyen az *Orléáni Szűznek* emlékezetoszlopa áll, még pedig úgy, hogy az új házaspárnak éppen a' nevezett *Szűz*' zászlója alatt kellett állani, a' melly ezen oszloprol le-függött.

Guedeloupe' szigetéről az a' kedvetlen

Hír érkezett Frantzia országba, hogy ott ismét a sárga hideglelés kezdett uralkodni, a mely igen kedvetlen dolog mind a Fr. kereskedőkre nézve közönségesen, mind pedig azokra a Frantzia seregekre nézve, a melyeknek ezt a szigetet az Anglusok nem régen az utolsó békeségnek ereje szerint vissza adtak.

Antregues városában (az Aveyron departamentjében) 7 embert, hosszabb és kevesebb ideig, az az 5 esztendőől fogva 2 hónapokig tartó fogságra ítéltek lázasztó-Beszédjeikért.

Augustus 5-dik napján a Dalleti közönség, processiót tartván az Allier vize partján s a viznek tulsó partján valami hünyös emberek a magok botrányoztató kiállítások által a processiót megzavarni iparkodván, két ifiak a vizen életék veszedelmével által mentek s a hünyösöket kézre kerítették. A Politziai Minister 300 Frankokat adott ezen két ifiaknak.

Nagy bámulással vették észre, hogy az 1816-dik esztendőbeli úgynevezett Patrióták közül azok, a kik fogságra ítéltek, minden külső rongyos tekintetek mellett is, nintsenek pénz nélkül, s ahoképpest, mint a fogságban megeshetik, tsinos és alkalmas készülettel vagynak. Honnantelnek ki mind ezek? — Így szollanak némelyek. — Nem arra a gondolatra lehet é mennünk, hogy talám most az ő fogságokban is az az esméretlen kéz iparkodik a lehetőségig kedvessé tenni az ő életjeket, a mely őket a tudalévó esztelen próbatételre vette volt. Valyon nem valami Bonapartista kassából folyó é titkos úton hozzájuk a fegedelem? Jó lenne, így szoll a Journal General de France, ezt a megjegyzést haszonra fordítani, azért, hogy a közönséges tsendességet annál bátorságosabb lábra lehessen állítani.

Belgium.

Mint mondják, a Politziai Ágensek

Hollandiában is annak a bűnnek tettek részesevé magokat, a melyért némely Londoniai üldöztetés alá vétettek, tudniillik, hogy más embereket ők magok büntetelre yettek, s azután őket beárulván, az azért való jutalmat elvették s egymás között felosztották. Egy Hollandiai ilyen Politziai Ágenst, 100 korbátsra, megbélyegzetésre, s 7 esztendeig tartó fényítő házbéli fogságra büntettek.

A Times nevű Londoni újság a Genti lakosoknak azt a tselekedetét, hogy a magok Angliai fabrikákból való szerzeményeiket a piacra vitték s megégették, a Bonaparte idejébéli, úgy nevezett esztelen Continentalsystemához hasonlítván, ötöt ilyen élés és indúlatos kifejezésekből álló megjegyzés által iparkodik az egygyik Genti újság jobb gondolkodásra téríteni: — „Ez a Continentalsystema, úgy mond, tsak azért volt esztelen, hogy Napoleon az által az Anglusok kereskedésbeli monopoliumát tsak Frantzia országnak számára akarta elnyerni, és magát az által az egész világ kereskedésének egyedülvaló fő vámosává akarta tenni; ez a systema azonban megszűnik esztelen lenni, mihelyest a tengerekhez, mint az egész világnak közönséges elementumához való jussokat minden nemzetek, mint tulajdonjokat, magoknak megszerzik és megtartják, s mihelyest minden népeknek esze megjöven, az ezen értelemben vétett Continentalsystemát Anglia ellen, melynek kereskedői patriotizmusa egész Európának használat-szemtűlszemben ellenkezik, magoknak megkeresik s megtalmazzák.“

Német Ország.

A Norinbergai újságszerént a Svétziái Koronaörököst nem soká Frankofurtumban várták, a hol hat heteket száudékozott tölteni.

Hogy a Német Országí Diéta Franko-

furtumban már most nem soká bizonyosan el fog kezdődni, nem kételkednek éránta, minthogy már az Uralkodóknak oda rendeltetett Követeik mind megérkeztek.

Frankofurtumban véghetetlen nagy kötyavetye fog a következő *Mihály* napi vásár' alkalmatosságával történni. Sok Anglus kereskedők akarják, részszerént már ott helyben részszerént oda útban lévő áruportékaikat, közönséges kötyavetye által eladatni.

Orosz Birodalom.

Petersburgban az új Börsét Julius 27-dik napján szentelték-meg és nyitották-fel fényes pompával. A' viz' megszentelésének munkája déli 1 órakor kezdődött el a' Császárnak és Császári familiának megérkezésével. A' szent munkát a' Petersburgi és Nowgorodi Metropolita Amwbrozy vitte véghez. A' fényes ebédhez, mellyel a' kereskedők' társasága a' Börsé' szalájában a' Császárt Felsőleges familiájával és sok más hivatalos fő emberekkel egyetemben 300 személyekre térített asztalnál megtisztelte, 2 órakor ültek-le. Az ágyúk a' Börsével általellenben lévő hajókon, minden pohárköszönéseket nagy durrogással jelentettek.

Kotzebue a' ki egy időtől fogva Prussiában *Königsbergben* Orosz fő konzulságot viselt, Petersburgha a' külső dolgokra ügyelő Collegiumhoz hivatott Státustanátsosnak.

Mihlós (Nikolai) Orosz Nagy Hertzeg, a' ki most az Orosz birodalomnak belső tartományain utozik, 's azután külső országokra, nevezetesen *Berlinen* által *Hollandiába* és *Angliába* is el fog menni, Aug. 5 dikén a' *Dniepernek* tengerbevaló szakadásától és *Otzakowtól* is nem messze abba a' *Cherson* nevű új városba érkezett; a' melynek csak az 1778-dik esztendőben vetettek-meg a' fundamentomát, de a' mellyet a' minden nemzetekből oda gyülekezett lakosok-igen

hamar felettébb nagy virágzásra vittek. Abba a' palotába szállott-bé, melyben hajdon II-dik Katalin Császárné is lakott volt. Megszemlélt minden itt találtató nevezetességeket: az ispotályt, a' kereskedők' hajóépítő műhelyét 's lerakodó helyeket, az árvák' házát, az oskolákat, egy 74 ágyus hajót, melly csak most botsáttatott-le a' műhelyből a' tengerbe, a' kötélgyárat, és minden egyebet. Az után tsajkára ült és 7-dikben *Krимиának* régi fő városába *Bahtsizaraiba* érkezett; 8-dikban lóra ülven kiment a' hegyek közzé, egy *Tschufut-Kale* nevű helységnek megszemlélésére, mellyet egy kőszikla' tetejének szélén, rettentő mélységek és meredékek felett, a' *Karaiták*, olyan sídők építettek és népesítettek-meg, kik a' *Móses*' öt *Könyvein* kívül az Ó-Testamentumnak semmi egyéb részzeit, sem *Talmudot* sem egyebet, nem hisznek. Csak szamarakon és Tatar lovakon lehet, gráditosan kivágott ösvényen, felmenni hozzájuk a' kősziklás oldalakon. Önnét felülről igen felséges és gyönyörűséges dolog lenézni a' tengerre 's az ide's tova evező hajókra.

Olasz Ország.

Roma: — Az a' Biztosság, a' melyre a' Római Státusoknak organizáltatása bízattatott vala, esztendeig tartott munkázkodás után elvégezte a' maga foglalatosságait; mellyeknek, a' Római Diarium szerént, ennyiben áll a' resultatuma: — A' Pápa minden birtokai 17 *Delegatziókra* osztatnak-fel. Mindenikben egyegy Kardinális folytatja, mint *Delegatus*, a' bírói és a' Státus' gazdálkodását (az *administratziót*) illető dolgokat, kivéven a' Szentegyháziakat. A' titulusok és rangjok hasonló a' Legatusokéhoz. Maga a' Pápa nevez mindenik mellé négy-egy személyekből álló, tanásló *Votummal* bíró *Congregatziót*, a' mellyek minden héten háromszor gyülekeznek özsze. A' tagok minden 5 esztendő alatt megújítatnak. A' Bárói Jurisdiktziók, a' Feu-

dalís Regáliák, 's az idegen földön való vadászat, halászat, 's több e'félék, eltöröltettek.

A f r i k a.

Egy hajós kapitány, a' ki *Algiriát* Jul. 20-dikán hagyta oda és Augustus' 9-dikén érkezett-meg *Genuához*, azt a' hírt hozta ide, hogy az Anglus Konzúl, kit a' Lord *Exmouth*' alkudozásának 's fenyegetődzésének alkalmatosságával tettek volt fogságra az Algiriaiak, még most is lántzon hever, és egy Anglus Fregátnak kapitánya, a' ki hasonlóképpen akkor fogattatott vala el, megölettetett legkegyetlenebb gyilkossággal. — A' Párisi *Gazette-de-France* ellenben azt írja, hogy a' *Tunisi Dey* egy példáló hajós kapitányt, ki egy Frantzia hajót elfogván, azt mint ragadományt a' *Tunisi* kikötőhelybe bévezette vala, megfogatván, nyársra vonatott, a' Frantzia hajót pedig a' tulajdonosának Kapitány *Didiernek* vissza adatta.

A' *Quarterley-Review* nevű Londoni Tudományos Újság, melynek írói az Angliai Ministérium' plánumaírol tudósítatva szoktak lenni, a' mint látszik nem nézi ezeknek az Afrikai vad Státusoknak az Európaiak eránt való magokviseleteiket olyan Philophusi szemekkel, mint sok mások. Ez az Anglus Státus' gazdaságát is a' maga szeméi előtt hordozza, e'képpen okoskodván: —

„Az a' gabona, mellyet a' Barbarus Státusok a' mi Máltai, Gibraltari és Korfui birtokainknak adnak, nekünk ezen katona tanyáinkra nézve, mellyektől a' mi Középtengeren való uralkodásunk felfüggesztette van, elkerülhetetlenül szükséges. A' Barbarus Státusok' Országlószékének egyéb cránt még az az érdeme is van reánk nézve, hogy kikötőhelyeit a' mi hajóink előtt soha bé nem zárta, még akkor sem, mikor a' Bonaparte' és a' Török Császár' Követei őtet erre reá venni iparkodtak. Végezetre átáljában szollván, ő még is tartotta a' maga *Angliával* tett kötél-

seit. A' mi tehát a' *Nemzeti Politikát* illeti, bolondság és szó-szegés (ígéret-róntás) lenne, ha mi a' *Sir Sidney Smidt* által kigondoltatott szent szövetségbe beállanánk. Mi, azért, hogy az idegeneket védelmezzük, nem akarjuk egy *Keresztes Hadakozásnak* terheit magunkra venni. “

A m é r i k a.

A' *Ney-Yorki Columbian* nevű újság, hadi *Bulletint* adott-ki a' *Terra Firmai* insurgenseknek utóbbi szerentsés verekedéseikről. A' *Bulletin* Jun. 6-dikán indult a' *Cumanai* insurgens sereg' fő hadiszállásáról *Carupánból*. Azt is erőssítik ugyan ebben, hogy *Zarasa* nevű insurgens vezér ismét *Venezuela* fő városát (*Caraccast*) fenyegeti számos sereggel, és hogy *Cedreno* nevű más insurgens vezér is semmivé tett 500 Spanyolokból álló tsapatott.

B é t s.

A' Felsőes Urunk *Holitsra* való lemegeteléről és onnet lett visszaérkezéséről már emlékeztünk előbbi leveleinkben. Az ő Felsőge' ott-léte alatt előfordult időtöltések pedig e'képpen adattanak elő a' Pósonyi Újságban: —

Ó Cs. Kir. Felsőge, a' Koronörökös *Ferdinandus* ő Cs. fő Hertzegsége, a' Két Siciliai *Leopold* Princz, 's ennek elete párja, 's a' Császári Felsőes Háznak több más tagjai által kísértetvén, Aug. 20-dikán T. N. Nyitra Vármegyének határánál az ország úton ezen vármegyének Követsége által tiszteltetett, melly a' Vármegye' Vice-Ispányából *Tek. Göczy Péter* urból és *Al-Szolgabíró T. Szamaroczy Urakból* állott. *Holitschra*, még az nap megérkezvén ő Felsőesek, a' következett két napokon, ugyanint Aug. 21 és 22 dik napjain a' kedvéért tartatott vadászatokkal az ő Felsőge' *Gödingi* és *Pawlózi* uradalmaiban töltötték idejeket; 22-dikben estvéli 9 órakor, a' mindjárt nevezett *Al-Szolgabíró Ur*, 6 Vármegye-bajúkat 's 4 *Holitschból* való *Velteteseket*, Alsó Magyar Országi Betyár ruhában, melléjek rendelt *Nemes Kisasszoz-*

nyokkal 's 10 *Holitsi* alattvalókkal és 8 ugyantsak odavaló hajadonokkal egyetemben, ezek is nemzeti rubázatokba lévén öltözködze, ó Felségek' eleibe bévezetett, 's ezek a' nagy szálaban, nemzeti muzsika mellett, Magyar és Tót tántzokkal mulattatták a' Felséges vendégeket.

Augustus' 23.-dikán délelőtt katsa és galamb vadászatok tartatták a' *Holitschi* uradalomban. Ebéd után a' katsafogdosást méltóztatott ó Felsége, vendégeivel egygyütt, megnézni, a' melly után minnyájok a' *Koptchan* méneshez mentek az ott tartatott Lofuttatásnak szemlélésére.

Az első futtatást tették a' Gróf Szecebenyi szolgálatjában lévő *Wilham*, egy *Angliai* barua, *Grimalkin* nevű tsödörrel, és *Tamas*, a' Hertzeg *Lichnowszky* szolgálatjában, *Antonio* nevű, hasonlóképpen *Angliai*, barna tsödörrel. A' nyertes *Grimalkin* lett. Az első futtatás után elővezették Fels. Urunk eleibe a' kantzákat tsikóikkal egygyütt egygyenként. — A' második futást tették: *Siglav*, egy *Arabiai* deres tsödör, és *Koheil*, egy hasonlóképpen *Arabs*, barna tsödör. Most *Koheil* győzedelmeskedett. Ezen futás után tsak a' kantzákat vezették elő tsikóik nélkül, egygyenként. — Végezetre a' harmadik próbát tették a' két előbbeni győzedelmesek *Grimalkin* és *Koheil*. Most is *Grimalkin* lett a' győzedelmes. A' futtatásnak helye száz öllel volt koszsabb másfél *Anglus* mértföldnél. A' futás 3 minutum alatt esett meg.

Útjokat 24. dikben reggeli 7 óratájban

méltóztatnak ó Felségek vissza Béts felé venni.

A' *Mária Tneresia* Katona Rendjének utóbb tartatott káptalanuya által Felséges Urunk eleibe terjesztetett feladás szerint, ó Cs. Kir. Felsége méltóztatott hat Stabális és egyéb fő tiszteket ezen Vitéz Rendnek Ritteri keresztjével megittiztelni, kiknek neveik ezek: Kapitány *Horn* a' *Károly* Cs. Fő Hertzeggyalog Regimentjénél; Kapitány *Philippi*, a' ki penzió van; *Wernhard* Oberster 's egnszersmind Gen. Adjutáns Hertzeg Feldmarschal *Schwarzenberg*nél; Gr. *Thurn*, Májor a' *Wilhelm* *Belgiumi* Király' gyalog Regimentjénél; Oberstir *Baró Welden* a' Gen. Kvártélymesteri Stábál; 's Kapitány *Pittel*, az *Inzinóri* seregnél. A' kereszt, Gr. *Thurn* Májoron és *Pittel* Kapitányon kívül, a' kik nintsenek Bétsben, a' másnégyeknek fényes katona pompa mellett adatott által a' folyó Aug. 25.-dikén, a' *Glaszin*, az itt őrizeten lévő egész fegyveres seregnék, számos Generálisoknak 's Stabális és egyéb fő tiszteknék jelenléteknben, 's azt *Baró Mees* éry Feldmarschal-Lajtnánt 's *Udvári* *Hadi* Tanátsos Ur, mint a' tisztelt Vitézi Rendnek ezen solennitáson jelenvolt legidősebb Kommandatora, dohszó és trombiták' barsogása mellett adta által a' Rend új Vitézeinek. a' ki egyszersmind gyökeres beszédet is tartott a' katonai vitézségnek betses voltárol, 's ezen vitézi Rendnek egész *Európa* előtt való nagy tekintetéről. *Tabori* misét a' *Feldsuperior* 's Sz. *Pölteni* *Kanonok* *Schachtner* úr mondott a' sereg' közepén felálluttatva volt tábori sátorban.

Augustus 27.-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzédulában 291 1/3 forintot — egy Császári aranyért — fl — kr. — egy *Hollandus* Aranyért — fl. — krt.
 Augustus 28.-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 296 2/3 forintot. — egy Császári aranyért 13 fl. 57 kr. — Egy *Hollandus* aranyért 14 fl. 13 krt.
 Aug. 29.-ik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 310 fl. forintot — egy Császári aranyért. — kr. — Egy *Hollandus* aranyért — fl. — kr. adtak

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten Augustus 21-dik napján költ levelekben, ezeket olvassuk:

Országunk' Alkotója, 's Nemzetünk' Apostola Szent István Király olly jeles érdemekkel tündöklök, hogy eránta soha elégséges háladatosságot a' Magyar nem mutathat: Fő kötelességünk tehát, hogy legalább mély tiszteletünket meghibonyítsuk. E' hazafiai, 's keresztényi tisztében járt el a' fő város, midőn Szent Királyunk' innepét különös fényességgel üllötte. Nagy Méltóságú *Fischer István Egri Érsek* vezette a' processiót, a' melly Apostoli Királyunknak Erekljéjét, a' Jobb kezét, a' Királyi vár' templomából a' fő Plébánia templomba kérésére. — Itt előbb prédikációk tartattak, azután nagy Mise. Magyar nyelvben szólott Fő Tisztelendő *Poroszkai János* Böli Apátur és Váci Kanonok; német nyelven pedig Fő Tiszt. *Marich János* Fejérvári Tit. Kanonok és Erdi Plébánus. Mind a' két nyelven tartott magasztaló beszédek az egyházi ékesen szóllásnak méltóságát, és szivereható erejét nyilván megmutatták. A' nagy Misét Ó Excellentiája az Érsek tartotta fényes egyházi készülétekkel. Ennek vége lévén a' Sz. Ereklje előbbi pompával visszakésértetett a' Királyi várba, a' hol egész estig a' számtalan tisztelők' látogatása, és buzgósága megmutatta, melly mélyen érzi Nemzetünk az ő Szent Királyától vett mind lelki, mind világi jótéteményeket.

Szepes Vármegyéből. Báró *Brigido Mihály* Szepesi Püspök Ó Excellentiája Juliusban Triest városában meghalván a' Szepesi Káptalan Aug. 10-dikén Generális Vicariust választá, melly választás a' Voksok'

többsége szerént Mélt. és Fő Tisztelendő *Cseh István* Belgrádi és Szendrői felszentelt Püspökre esett.

Bars Vármegyéből. E' folyó Augustus Hónapnak 1-ső napján tartatott Nemes Bars Vármegyében Ó Méltósága Gróf Karants-Berényi *Berényi Gábor* Ur, Cs. és K. Apostoli Felség' Kamarássa, és Oberstere, a' Fő-Ispányi Hivatal Helytartója' előlülése alatt a' Tisztujtó Gyűlés. Azon alkalmatossággal az Első Al-Ispány *Adamóczi Ambró Károly* Ur, az ő minden rendű 's rangú emberek eránt való szelid és barátságos leereszkedéséért, hivataljában meghagyatott. A' második Al-Ispányi Hivatalról lemondván Nagy-Jeszenei *Jeszenszki Károly* Ur, a' ki minden alkalmatossággal meghibonyított Igasság' fenntartásáért, és mindennek szolgálni való készségeért közönséges tiszteletet érdemlett, helyébe a' fő Jegyzői hivatalt tökéletesen viselt Nezetei *Boronkay János* Ur választatott; ennek helyébe *Plathy Mihály* Ur eddig első Al-Jegyző Fő Jegyzőnek kineveztetett. A' több Tisztségek' keves változásával az üresen álló Házi-adó-Szedőségre emeltetett régtől fogva a' Garami Járásban Fő Szolga-Biróságot viselő valódi érdemekkel ékeskedő *Simonyi és Varsányi Simony Dienes* Ur, annak helyébe pedig len Al-Szolga-Biróságból Fő Szolga-Biróságra *Brogyáni Brogyány István* Ur. Az Oszláni Járásban Fő Szolga-Biró lett azon Járásbeli volt Al-Szolga-Biró *Kesselőkői Majthényi Ferdinand* Ur. A' Lévai Járásban *Boronkay Ferencz* Ur, a' választott második Al-Ispány Urnak testvér *Bátya*, a' ki is jól lehet egyenessen nem Kebelünkbeli, hanem Birtokára, mind lakására Nemes Hont Vármegyei, a' jelenlévő nagyobb számú Honti Urak által, minthogy ottan nem

alkalmaztatott, Barsban jutott ezen Hivatatra, oly móddal mindazonáltal, hogy nem csak a Járás' Kebelébe lakását által tenni, hanem abban Jóságot is szerezni köteles legyen. A Verebelyi Járásban Fő-Szolga-Bíró lett Al-Jegyzői Hivatalt viselő Györgyei Bentsik János Ur, egy érdemes jó Hazafiinak érdemes fia. Végre a Kis Tapoltsáni Járást megörvendeztette Fő-Bíróságával az ezt régtől ditséretessen, 's mindenek' meglegedésével viselt *Lipovnyitzky* Imre Ur.

Elegyes Dolgok.

Párisban nem régen egy aszszony has vízi betegségben meghalt, a mely betegségen 13 esztendeig szenvedett, 's az alatt az idő alatt, 665-ör a hasa' bórén tett felszúrás által, 20-or pedig a belső orvosságok által tsapolták, 's úzték-ki belőlle a betegségbeli vizet. Tegyük-fel, hogy minden-izben csak 8 pint viz folyt-ki a hasából, már csak ez 5320 pint vizet teszen.

Egy bizonyos Adams nevű ember él mostanság Londonban, mint koldús, a' ki többet utazott Afrikában, mint akárki az eddig oda járt utazók közül. Gulimnál hajó törést szenvedvén, fogságra Tombucktonba vitetett, onnét pedig Mogadoreba, a' hol a' Consul kiváltotta őtet. Ezen embernek beszélléseit a' Mungo Park' utazásai' 3-dik részének lehet tartani; mert tudományos módon kikérdezettvén a' maga utazásairól, valóságos igazaknak lenni találtattak minden mondásai.

Északi Amerika. Nott nevű orvos Doctor következő, emlékezetre méltó dolgot hoz elő egy, múlt Januáriusban közre botosított orvosi munkájában: R. aszszony-ság, úgymond, egész a' középső élete koráig szüntelen jó egésséggel birt, és jó feje lévén, nagy tudományt szerzett vala magának. A' nélkül hogy legkíssebb változás is esett volna egésségében, egyszer mély álomba merült, melly néhány órával to-

vább tartott, mint szokása' vala. Minek utánna felébredett volna, észre vette, hogy minden dolgokot elfelejtkezett. Az annakelőtte volt igen derék emlékezéséből mind a' tárgyak mind a' szók eltűntek egészen, 's kéntelen volt a' betűzést az olvasást 's a' többit újonnan tanulni oly formán, mintha újra született volna a' világra. Néhány hónap mulva ismét olyan álomba merült, mint előbb, és az által azon előbbi állapotjába vissza esett, mellyben az első álom előtt volt, 's azokról, a' mik az első álom után véle történtek, semmit nem emlékezett. A' maga előbbi állapotját *réginek* a' mostanit pedig *új állapotjának* nevezte. Azonban e' kétféle karakterjéről, magának oly kevés esmérete nagyon, a' melly kevésé két külön személyek esmérik egygyik a' másiknak természetét. A' régi állapotjában mindenelőbbeni tudományaival bír; az újban pedig csak azzal, a' mit azolta megtanult. Senkit sem esmér-meg különben, hanemha őtet mind a' kétféle állapotjában esmerte. A' régi állapotjában igen jól tudott írni, de az újban homályos, rossz az írása, mint-hogy annak pallérozására kevés ideje volt. E' kétféle állapotjában ő, négy esztendő föl fogva felváltva, időszakasonként, esik belé, a' vagy hogy más szókkal fejezzük ki a' dolgot: ez a' két különböző állapot, változva, időszakasonként jó reá. A' változás rajta mindenkor álombantörténik. A' kinek valami dolga nagyon velle, annak, az ő állapotjaihoz kell magát alkalmaztatni.

Anglia. A' Glasgovi újságnak Jul. 24-dikén költ darabjában olvassuk, hogy azon napokban ott egy gyermek 4 fontos tzipó kenyeret lopott. A' kik ezt észre vettek, leskelődtek utánna, hogy valyon mit fog azon kenyérral tenni? végtére látták, hogy a' tzipót haza vitte, 's a' testvérjei között kiosztogatta, kik azt az ágy körül állva, mellyben az annyok holtan feküdt, igen mohón ették.